

عنوان مقاله:

مطالعه روابط بین صفات زراعی و فیزیولوژیک لاین های نخود نسبت به تنش خشکی با استفاده از روش تجزیه به مولفه های اصلی

محل انتشار:

دومین همایش ملی توسعه پایدار کشاورزی و محیط زیست سالم (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

احسان حق جو - کارشناس ارشد و عضو باشگاه پژوهشگران جوان ، اصلاح نباتات ، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه ، ایران

مریم نوروزی - دانشجوی کارشناسی ارشد آبیاری و زهکشی ، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ، ساری ، ایران

فاطمه آگاه - کارشناسی ارشد علوم و تکنولوژی بذر ، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد ، ایران

پریسا داودی - کارشناس مهندسی منابع طبیعی ، محیط زیست ، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز ، ایران

خلاصه مقاله:

خشکی یکی از رایجترین عوامل محیطی زیانآور میباشد که باعث محدود شدن تولیدات گیاهی در قسمتهای مختلف دنیا، به خصوص ایران به عنوان کشوری خشک و نیمهخشک، شده است. حدود 95 درصد کشت نخود تحت شرایط دیم کاری در ایران انجام می گیرد. بدین منظور آزمایشی در ایستگاه تحقیقات کشاورزی دیم سرارود در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار بر روی 15 ژنوتیپ در دو محیط بدون تنش و تنش خشکی اجرا گردید. در طول فصل رشد و بعد از برداشت از صفات فنولوژی، مورفولوژی و فیزیولوژی یادداشت برداری به عمل آمد. نتایج تجزیه واریانس در شرایط بدون تنش و تنش خشکی اختلاف معنی داری را در سطوح احتمال 5% و 1% برای عملکرد دانه و سایر صفات تحت بررسی نشان داد. این بیانگر وجود تنوع ژنتیکی برای صفات فوق در بین ارقام بود که می توان از این تنوع در پیشبرد اهداف اصلاحی و برنامه های اصلاحی بهره جست. رقم بیونج در شرایط بدون تنش و تنش از بیشترین و کمترین (بترتیب 1661 و 1065 کیلوگرم در هکتار) عملکرد دانه برخوردار بود. در تجزیه به مولفه های اصلی در شرایط تنش خشکی پنج مولفه استخراج شد. پنج مولفه اول 87/72% کل واریانس را توجیه کرد، که سهم مولفه اول تا پنجم به ترتیب 37/463 درصد و 19/562 درصد و 14/202 درصد و 10/043 درصد و 6/449 درصد بود. مولفه اول بهره وری، مولفه دوم توان آبی، مولفه سوم شاخصهای مقاومت به خشکی، مولفه چهارم کیفیت دانه و مولفه پنجم حساسیت به خشکی نامگذاری گردید. تجزیه به مولفه های اصلی نشان داد علاوه بر اجزای عملکرد، عملکرد به فعالیت ساختارهای فتوسنتزی نیز مربوط است و صفات فنولوژیک که نقش اساسی در فتوسنتز گیاه و در نهایت عملکرد دارند، در مجموعی اجزای عملکرد به حساب می آیند. نهایتاً با توجه به نتایج بدست آمده رقم محلی بیونج در هر دو شرایط بدون تنش و تنش عملکرد اقتصادی میدهد ولی به دلیل حساسیت به بیماری برق زدگی قابل توصیه برای کشت نمیشد. ولی FLIP98-131 را به دلیل دارا بودن عملکرد دانه بالا و اقتصادی در هر دو شرایط بدون تنش و تنش قابل کشت و توصیه میباشد

کلمات کلیدی:

تجزیه به مولفه های اصلی ، تنش خشکی ، صفات زراعی ، فیزیولوژیک ، نخود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/220418>

